

3. Eduki digitalak sortzea

3.3. Egile-eskubideak eta lizentziak

1. Erabilitako baliabideen egileak aitortu behar al dira? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, Internet librea da eta bertan aurkitutako material guztiak erabil daitezke

Bai, hirugarrenen baliabideak erabiltzen diren guztietan, nahitaezkoa da horiek behar bezala aipatzea.

Ez, egile guztiak ematen dituzte beren materialak libreki erabiltzeko baimenak

Bai, baina materialaren egilearen izena gehitu besterik ez da egin behar.

2. Ba al dago Copyrightik Interneten? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, copyright-a inprimatutako materialean besterik ez dago

Ez, Internet eskubiderik gabea da

Bai, baina inork ez du eskatzen edo erabiltzen

Bai, Internet hedabidea denez, Jabetza Intelektualari buruzko lege berberak ere arautzen dute, eta materialek Copyright ere izan dezakete

3. Interneteko material bat erabili aurretik, garrantzitsua al da murrizketarik ba ote duen kontsultatzea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Nahitaez kontsultatu behar da ea erabili beharreko materialak murrizketarik duen Jabetza Intelektualaren legeak ez urratzeko

Ez da beharrezkoa, Interneten dagoen guztia librea da

Ez, nahiz eta eskubideak izan, inork ez ditu erreklamatzeko eta askatasunez erabil daitezke

Ez, denbora galtzea da.

4. Interneten sarbide libreko dokumentuak deskargatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k)]. Bat baino gehiago egon daiteke.]

Zilegi da jabari publikoko dokumentuak badira

Zilegi da Creative Commons lizentzia badute

Zilegi da copyright aipamenik ez badute

Zilegi da beti

5. Gradu amaierako lanari buruzko web orri bat sortu dut. Dokumentu interesgarrien atal bat sartu dut, eta interesgarritzat jotzen dudana 1998ko aldizkari-artikulu baten digitalizazioa jarri nahi dut. Libreki egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Posible da, interesgarria bada interneten digitalizatu eta eskegi daiteke

Ezinezkoa da jabetza intelektualeko eskubideen titularren baimenik gabe

Posible da, izan ere, Espainiako legerian ez dago hori debekatzen duen mugarik egile-eskubideetan.

6. Unibertsitateko liburutegian aurkitu dudan liburu oso bat fotokopiatu dezaket?
[Aukeratu erantzun zuzena.]

Bai, liburutegiak dokumentua erosi du eta, beraz, eskubideak ordaindu ditu.

Ez da posible, fotokopiatzeak erreproduzio-eskubideari eragiten dio eta, beraz, ustiapen-eskubideen egilearena edo edukitzailearena da, baldin eta eskubide horiek hirugarrenei laga bazaizkie.

Dokumentua eskaneatu besterik ezin da egin

7. Zein hiru eskubide-mota biltzen ditu jabetza intelektualak? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Eskubide moralak, kopia-eskubideak eta banaketa-eskubideak

Egile-eskubideak, editore-eskubideak, itzultzaile-eskubideak

Eskubide moralak, ustiapen-eskubideak, antzeko eskubideak edo horiei lotutakoak

8. Zer erabilera dira legezkoak egileak ustiatzeko eskubideei dagokienez? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Eskuliburu oso bat erreprografiako establezimendu batean kopiatu

Liburutegiek, helburua edozein dela ere, egiten dituzten kopiak.

Bide publikoan dagoen eskultore ezagun baten estatua baten argazkia egin eta Interneten jarri

Besteren lan bateko paragrafo bat erabiltzea, egilea aitortuz

9. Nork ez du jabetza intelektualeko eskubiderik? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Epaille bat bere epaiariaren gainean

Soprano bat bere "Casta Diva" bertsiorearen gainean

Antzerki-aktore bat, "Hamlet" bere interpretazioari gainean

10. Egilearen ustiapen-eskubideak dira: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Obra zabaldu ala ez erabakitzea

Kopiak egiteak

Obra izengoitiz ezagutaraztea

Obra itzultzea

11. Zer informazio mota ez da aipatu behar? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Web orri bateko hiru lerroko esaldi bat

Ezagutza publikoa

Aldizkari inprimatu baten irudi eskaneatua

Hizlari baten hitzak kongresu batean

12. Iturriak aipatu behar dituzu beti, zeren eta: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Egileak merezi du bere lanaren egiletza aitortzea
Norbaitek gai honi buruz gehiago ikertu nahi izan dezake
Iturriak ez aipatzea unibertsitatearen politikaren aurka doa
Aurreko guztia egia da.

13. Beste pertsona baten lana norberarena balitz bezala erabiltzea: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Pirateria
Plagioa
Bahiketa
Aurrekoetatik bat ere ez

14. Ondorengo hauetatik, zein ez da plagioaren adibidea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Dagoeneko eginda dagoen lan bat erostea
Kopia zuzena liburu batetik, aipatu gabe
Web orri bat moztu eta itsatsi
Denek ezagutzen duten gertaera bat gehitzea (adibidez, Kristobal Kolonek Amerika aurkitu zuen) aipatu gabeko lan batean

15. Zer da parafraseatzea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Beste baten ideiak zure hitzekin berridaztea
Esaldi baten erdia idaztea
Bi esaldi elkarrekin jartzea
Azken unean lan bat idaztea

16. Parafraseatzea garrantzitsua da, zeren: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Gaia ulertu duzula erakusteko aukera ematen du
Plagioa saihesten laguntzen du
Zure adierazteko modu propioa mantentzen laguntzen du
Erantzun guztiak zuzenak dira

17. Nire lanerako gustatzen zaidan autore baten paragrafo bat aurkitzen badut, zer egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Kopiatu eta komatxo artean jarri, besterik gabe, ez da beharrezkoa egilea adieraztea, komatxoekin adierazten baita ez dela nirea
Kopiatu eta aldatu egin dezaket, norena den esan gabe.
Zatia leialki kopiatu behar dut, komatxo artean jarri eta egilea eta iturria adierazi.

18. Zure lanerako interesatzen zaizun testu bat aurkitzen duzu Interneten. Nola erabil dezakezu etikoki? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Zure lanean sartzen duzu, zure hizkuntzara itzulita

Komatxoan artean transkribatu eta orri-oineko ohar batean aipatzen duzu.

Idea nagusiekin laburbiltzen duzu iturria aipatu gabe

19. Informazioaren erabilera hauetatik, zein dira zuzenak? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Testu baten zati bat kopiatu zure lanerako, egilea eta testua lortzen den obra osorik aipatuz.

Interneten beste egile baten dokumentu bat baimenik gabe jartzea.

Baimenik gabe, egungo dokumentu bat manipulatzeko edo aldatzeko, ez zaretelako dokumentu horren egile.

Erosi duzun musika-CD bat zure erabilera pertsonalerako kopiatzea.

20. Gure lanean erabiltzen ditugun iturriak aipatzeak esan nahi du: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Besteen lana aitortzea

Gure lana aurreko ikerketekin bermatzea

Plagioa saihestea, informazioa zuzen eta etikoki erabiliz

Unibertsitateen Kontseilu Nagusiaren arauak betetzea

21. Erabili ditugun iturriak aipatzen ez dituen lanak [Aukeratu erantzun zuzena.]

Gurea ez den lan bat geuretzat aurkeztea. Etikoa ez izateaz gain, kasu batzuetan delitutzat har daiteke

Materiaren arabera zuzena izan daiteke. Aipua nahitaezkoa da soilik gizarte-zientzietan eta humanitateetan; zientzia eta teknologian aukerakoa da

Materiaren arabera zuzena izan daiteke. Aipua nahitaezkoa da zientzian eta teknologian; gizarte-zientzietan eta humanitateetan aukerakoa da

Zuzena da: iturriak aipatzea hautazkoa da eta jende gehienak ez du egiten

22. Plagio mota bat izan daiteke: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Informazio-iturria aipatzea, baina liburutegi gordailuzaina aipatzea ahaztea

Lan bat webgune edo web atari espezializatu, publiko edo pribaturen batetik deskargatzea, lan propio gisa erabiliz

Testu zatiak kopiatu (artikuluak, liburuak, webguneak, etab.), osorik erabiliz, iturria aipatu gabe.

Lanak beste hizkuntza batzuetara hitzez hitz itzultzea eta lan propio bezela aurkeztea.

23. Noiz aipatu eta erreferentziatu behar dugu? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Besteren informazio-iturri batetik ideia, teoria, datu edo azalpen bat hartzen dugun bakoitzean aipatu eta erreferentziatu behar dugu.

Paragrafo bat hitzez hitz kopiatzen badugu, parafraasi bat erabiltzen badugu edo gurea ez den ideia, teoria edo datu bat erabiltzen badugu, hartu dugun iturria aipatuz aurkeztu behar dugu.

Ez da beharrezkoa aipatzea informazioa ezagutza orokorretik datorrenean eta denek onartzen eta ezagutzen dutenean.

24. Lan akademiko edo ikerketa-lan bat prestatzen denean eta honako ekintza hau egiten denean, beharrezkoa da honako iturri hau aipatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Bi obra ezberdinen ideiak parafraseatzea

Datu-taula bat edo geuk egindako diagrama bat sartzea

Zure ikerketa praktikoa lortutako emaitzak aurkeztea

Beste pertsona batzuen ikerketen ideiak eztabaidatzea zure hitzekin

25. Lan akademiko edo ikerketa-lan bat prestatzen denean eta honako ekintza hau egiten denean, beharrezkoa da honako iturri hau aipatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Testua beste iturri batetik kopiatu

Ezagutza orokorrekoa den gertaera bat aipatzea

Datu-taula bat edo beste iturri baten diagrama bat sartzea

Inkesta, ikerketa eta lanaren emaitzak aurkeztea.

26. Parafraseatzeko modu on bat, zer ezaugarri du? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Jatorrizko ideia zehaztasunez irudikatzen du

Parafraseatzen duen pertsonaren idazkera estiloa erabiltzen du

Ideiaren jatorrizko iturria identifikatzen du

Erantzun guztiak zuzenak dira

27. Ondorengo baieztapenetatik, zein ez du mundu guztiak ezagutzen eta, beraz, aipatzea merezi du? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Kristobal Kolonek Amerika aurkitu zuen

Aurkikuntzaren hiru nabek Pinta, Niña eta Santa María zuten izena.

1492ko urriaren 12an Kolon Guanahani uhartera iritsi zen.

Bere lehen bidaiari, Kolonek indigena batzuk harrapatu zituen, Espainiara gatibu eramanez, non errege katolikoek lehenik esklabo gisa saltzeko eta gero askatzeko aginduko zuten.

28. Zer dagokio Creative Commons lizentziari? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Legezko balioa duten dokumentuak dira.

Obren zabalkundea eta, aldi berean, egileen eskubideen errespetua errazten saiatzen dira

Lizentzien erabilerak obrak merkaturatzea eragozten du

29. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Obraren ustiapena merkataritzakoak ez diren erabileretara mugatzen da Baimendutako ustiapenak obra eratorriak sortzea barne hartzen du, baldin eta zabaltzean lizentzia berari eusten badiote.

Lizentziaren bidez baimendutako obraren edozein ustiategitan egiletza aitortu beharko da.

Obra ustiatzeko baimenak ez du barne hartzen obra eratorri bat sortzeko eraldaketa

30. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Obraren ustiapena merkataritzakoak ez diren erabileretara mugatzen da Baimendutako ustiapenak obra eratorriak sortzea barne hartzen du, baldin eta zabaltzean lizentzia berari eusten badiote.

Lizentziaren bidez baimendutako obraren edozein ustiategitan egiletza aitortu beharko da.

Obra ustiatzeko baimenak ez du barne hartzen obra eratorri bat sortzeko eraldaketa

31. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ezin da obraren edo obra eratorrien erabilera komertzialik egin, eta horien banaketa jatorrizko obra arautzen duen lizentzia berdinarekin egin behar da. Egilea aipatu behar da.

Baimenduta dago obra ustiatzea, helburu komertzial bat barne, baita obra eratorriak sortzea ere, eta horiek banatzea ere baimenduta dago, inolako mugarik gabe. Egilea aipatu behar da.

Ezin da jatorrizko obraren erabilera komertzialik egin, ezta obra eratorriak sortu ere. Egilea aipatu behar da.

32. Web orri publiko bat sortu dut lagun batzuekin lankidetzan. Jarri al dezaket nire lagunen argazkia web orrian, bere lana eskertzeko? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, inola ere ez

Bai, bere izena adierazten ez badut

Horretarako baimena eman badidate bakarrik.

33. Aurrean nituen hiru lagunen argazki bat egin dut kalean, haien janzkera bitxia iruditu zaidalako. Orain ikusten dut argazkigiak nire web orri publikoan joera urbanoei buruz dudan bloga ilustratzeko balio didala. Egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Bai, espazio publiko batean egin dudalako argazkia, eta, beraz, ez duelako pertsona horien irudi-eskubidea urratzen.

Ez, argazkian atera diren pertsonen baimena beharko luke.

Bai, aipu-eskubideak babesten nauelako.

Bai, argazkia nik egin dudalako

3. Eduki digitalak sortzea

3.3. Egile-eskubideak eta lizentziak

1. Erabilitako baliabideen egileak aitortu behar al dira? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, Internet librea da eta bertan aurkitutako material guztiak erabil daitezke

Bai, hirugarrenen baliabideak erabiltzen diren guztietan, nahitaezkoa da horiek behar bezala aipatzea.

Ez, egile guztiak ematen dituzte beren materialak libreki erabiltzeko baimenak

Bai, baina materialaren egilearen izena gehitu besterik ez da egin behar.

2. Ba al dago Copyrightik Interneten? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, copyright-a inprimatutako materialean besterik ez dago

Ez, Internet eskubiderik gabea da

Bai, baina inork ez du eskatzen edo erabiltzen

Bai, Internet hedabidea denez, Jabetza Intelektualari buruzko lege berberak ere arautzen dute, eta materialek Copyright ere izan dezakete

3. Interneteko material bat erabili aurretik, garrantzitsua al da murrizketarik ba ote duen kontsultatzea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Nahitaez kontsultatu behar da ea erabili beharreko materialak murrizketarik duen

Jabetza Intelektualaren legeak ez urratzeko

Ez da beharrezkoa, Interneten dagoen guztia librea da

Ez, nahiz eta eskubideak izan, inork ez ditu erreklamatzeko eta askatasunez erabil daitezke

Ez, denbora galtzea da.

4. Interneten sarbide libreko dokumentuak deskargatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Zilegi da jabari publikoko dokumentuak badira

Zilegi da Creative Commons lizentzia badute

Zilegi da copyright aipamenik ez badute

Zilegi da beti

5. Gradu amaierako lanari buruzko web orri bat sortu dut. Dokumentu interesgarrien atal bat sartu dut, eta interesgarritzat jotzen dudana 1998ko aldizkari-artikulu baten digitalizazioa jarri nahi dut. Libreki egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Posible da, interesgarria bada interneten digitalizatu eta eskegi daiteke

Ezinezkoa da jabetza intelektualeko eskubideen titularren baimenik gabe

Posible da, izan ere, Espainiako legerian ez dago hori debekatzen duen mugarik egile-eskubideetan.

6. Unibertsitateko liburutegian aurkitu dudan liburu oso bat fotokopiatu dezaket?
[Aukeratu erantzun zuzena.]

Bai, liburutegiak dokumentua erosi du eta, beraz, eskubideak ordaindu ditu.

Ez da posible, fotokopiatzeak erreproduzio-eskubideari eragiten dio eta, beraz, ustiapen-eskubideen egilearena edo edukitzailearena da, baldin eta eskubide horiek hirugarrenei laga bazaizkie.

Dokumentua eskaneatu besterik ezin da egin

7. Zein hiru eskubide-mota biltzen ditu jabetza intelektualak? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Eskubide moralak, kopia-eskubideak eta banaketa-eskubideak

Egile-eskubideak, editore-eskubideak, itzultzaile-eskubideak

Eskubide moralak, ustiapen-eskubideak, antzeko eskubideak edo horiei lotutakoak

8. Zer erabilera dira legezkoak egileak ustiatzeko eskubideei dagokienez? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Eskuliburu oso bat erreprografiako establezimendu batean kopiatu

Liburutegiek, helburua edozein dela ere, egiten dituzten kopiak.

Bide publikoan dagoen eskultore ezagun baten estatua baten argazkia egin eta Interneten jarri

Besteren lan bateko paragrafo bat erabiltzea, egilea aitortuz

9. Nork ez du jabetza intelektualeko eskubiderik? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Epai bat bere epaiariaren gainean

Soprano bat bere "Casta Diva" bertsiorearen gainean

Antzerki-aktore bat, "Hamlet" bere interpretazioari gainean

10. Egilearen ustiapen-eskubideak dira: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Obra zabaldu ala ez erabakitzea

Kopiak egiteak

Obra izengoitiz ezagutaraztea

Obra itzultzea

11. Zer informazio mota ez da aipatu behar? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Web orri bateko hiru lerroko esaldi bat

Ezagutza publikoa

Aldizkari inprimatu baten irudi eskaneatua

Hizlari baten hitzak kongresu batean

12. Iturriak aipatu behar dituzu beti, zeren eta: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Egileak merezi du bere lanaren egiletza aitortzea

Norbaitek gai honi buruz gehiago ikertu nahi izan dezake

Iturriak ez aipatzea unibertsitatearen politikaren aurka doa

Aurreko guztia egia da.

13. Beste pertsona baten lana norberarena balitz bezala erabiltzea: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Pirateria

Plagioa

Bahiketa

Aurrekoetatik bat ere ez

14. Ondorengo hauetatik, zein ez da plagioaren adibidea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Dagoeneko eginda dagoen lan bat erostea

Kopia zuzena liburu batetik, aipatu gabe

Web orri bat moztu eta itsatsi

Denek ezagutzen duten gertaera bat gehitzea (adibidez, Kristobal Kolonek Amerika aurkitu zuen) aipatu gabeko lan batean

15. Zer da parafraseatzea? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Beste baten ideiak zure hitzekin berridaztea

Esaldi baten erdia idaztea

Bi esaldi elkarrekin jartzea

Azken unean lan bat idaztea

16. Parafraseatzea garrantzitsua da, zeren: [Aukeratu erantzun zuzena.]

Gaia ulertu duzula erakusteko aukera ematen du

Plagioa saihesten laguntzen du

Zure adierazteko modu propioa mantentzen laguntzen du

Erantzun guztiak zuzenak dira

17. Nire lanerako gustatzen zaidan autore baten paragrafo bat aurkitzen badut, zer egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Kopiatu eta komatxo artean jarri, besterik gabe, ez da beharrezkoa egilea adieraztea, komatxoekin adierazten baita ez dela nirea

Kopiatu eta aldatu egin dezaket, norena den esan gabe.

Zatia leialki kopiatu behar dut, komatxo artean jarri eta egilea eta iturria adierazi.

18. Zure lanerako interesatzen zaizun testu bat aurkitzen duzu Interneten. Nola erabil dezakezu etikoki? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Zure lanean sartzen duzu, zure hizkuntzara itzulita

Komatuaren artean transkribatu eta orri-oineko ohar batean aipatzen duzu.

Idea nagusiekin laburbiltzen duzu iturria aipatu gabe

19. Informazioaren erabilera hauetatik, zein dira zuzenak? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Testu baten zati bat kopiatu zure lanerako, egilea eta testua lortzen den obra osorik aipatuz.

Interneten beste egile baten dokumentu bat baimenik gabe jartzea.

Baimenik gabe, egungo dokumentu bat manipulatzeko edo aldatzeko, ez zaretelako dokumentu horren egile.

Erosi duzun musika-CD bat zure erabilera pertsonalerako kopiatzea.

20. Gure lanean erabiltzen ditugun iturriak aipatzeak esan nahi du: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Besteen lana aitortzea

Gure lana aurreko ikerketekin bermatzea

Plagioa saihestea, informazioa zuzen eta etikoki erabiliz

Unibertsitateen Kontseilu Nagusiaren arauak betetzea

21. Erabili ditugun iturriak aipatzen ez dituen lanak [Aukeratu erantzun zuzena.]

Gurea ez den lan bat geuretzat aurkeztea. Etikoki ez izateaz gain, kasu batzuetan delitutzat har daiteke

Materiaren arabera zuzena izan daiteke. Aipua nahitaezkoa da soilik gizarte-zientzietan eta humanitateetan; zientzia eta teknologian aukerakoa da

Materiaren arabera zuzena izan daiteke. Aipua nahitaezkoa da zientzian eta teknologian; gizarte-zientzietan eta humanitateetan aukerakoa da

Zuzena da: iturriak aipatzea hautazkoa da eta jende gehienak ez du egiten

22. Plagio mota bat izan daiteke: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Informazio-iturria aipatzea, baina liburutegi gordailuzaina aipatzea ahaztea

Lan bat webgune edo web atari espezializatu, publiko edo pribaturen batetik deskargatzea, lan propio gisa erabiliz

Testu zatiak kopiatu (artikuluak, liburuak, webguneak, etab.), osorik erabiliz, iturria aipatu gabe.

Lanak beste hizkuntza batzuetara hitzez hitz itzultzea eta lan propio bezela aurkeztea.

23. Noiz aipatu eta erreferentziatu behar dugu? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Besteren informazio-iturri batetik ideia, teoria, datu edo azalpen bat hartzen dugun bakoitzean aipatu eta erreferentziatu behar dugu.

Paragrafo bat hitzez hitz kopiatzen badugu, parafraasi bat erabiltzen badugu edo gurea ez den ideia, teoria edo datu bat erabiltzen badugu, hartu dugun iturria aipatuz aurkeztu behar dugu.

Ez da beharrezkoa aipatzea informazioa ezagutza orokorretik datorrenean eta denek onartzen eta ezagutzen dutenean.

24. Lan akademiko edo ikerketa-lan bat prestatzen denean eta honako ekintza hau egiten denean, beharrezkoa da honako iturri hau aipatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Bi obra ezberdinen ideiak parafraseatzea

Datu-taula bat edo geuk egindako diagrama bat sartzea

Zure ikerketa praktikoan lortutako emaitzak aurkeztea

Beste pertsona batzuen ikerketen ideiak eztabaidatzea zure hitzekin

25. Lan akademiko edo ikerketa-lan bat prestatzen denean eta honako ekintza hau egiten denean, beharrezkoa da honako iturri hau aipatzea: [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Testua beste iturri batetik kopiatu

Ezagutza orokorrekoa den gertaera bat aipatzea

Datu-taula bat edo beste iturri baten diagrama bat sartzea

Inkesta, ikerketa eta lanaren emaitzak aurkeztea.

26. Parafraseatzeko modu on bat, zer ezaugarri du? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Jatorrizko ideia zehaztasunez irudikatzen du

Parafraseatzen duen pertsonaren idazkera estiloa erabiltzen du

Ideiaren jatorrizko iturria identifikatzen du

Erantzun guztiak zuzenak dira

27. Ondorengo baieztapenetatik, zein ez du mundu guztiak ezagutzen eta, beraz, aipatzea merezi du? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Kristobal Kolonek Amerika aurkitu zuen

Aurkikuntzaren hiru nabek Pinta, Niña eta Santa María zuten izena.

1492ko urriaren 12an Kolon Guanahani uhartera iritsi zen.

Bere lehen bidaietan, Kolonek indigena batzuk harrapatu zituen, Espainiara gatibu eramanez, non errege katolikoek lehenik esklabo gisa saltzeko eta gero askatzeko aginduko zuten.

28. Zer dagokio Creative Commons lizentziari? [Aukeratu erantzun zuzena(k). Bat baino gehiago egon daiteke.]

Legezko balioa duten dokumentuak dira.

Obren zabalkundea eta, aldi berean, egileen eskubideen errespetua errazten saiatzen dira

Lizentzien erabilerak obrak merkaturatzea eragozten du

29. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Obraren ustiapena merkataritzakoak ez diren erabileretara mugatzen da Baimendutako ustiapenak obra eratorriak sortzea barne hartzen du, baldin eta zabaltzean lizentzia berari eusten badiote.

Lizentziaren bidez baimendutako obraren edozein ustiategitan egiletza aitortu beharko da.

Obra ustiatzeko baimenak ez du barne hartzen obra eratorri bat sortzeko eraldaketa

30. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Obraren ustiapena merkataritzakoak ez diren erabileretara mugatzen da **Baimendutako ustiapenak obra eratorriak sortzea barne hartzen du, baldin eta zabaltzean lizentzia berari eusten badiote.**

Lizentziaren bidez baimendutako obraren edozein ustiategitan egiletza aitortu beharko da.

Obra ustiatzeko baimenak ez du barne hartzen obra eratorri bat sortzeko eraldaketa

31. Zer esan nahi du ikono honek? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ezin da obraren edo obra eratorrien erabilera komertzialik egin, eta horien banaketa jatorrizko obra arautzen duen lizentzia berdinarekin egin behar da. Egilea aipatu behar da.

Baimenduta dago obra ustiatzea, helburu komertzial bat barne, baita obra eratorriak sortzea ere, eta horiek banatzea ere baimenduta dago, inolako mugarik gabe. Egilea aipatu behar da.

Ezin da jatorrizko obraren erabilera komertzialik egin, ezta obra eratorriak sortu ere. Egilea aipatu behar da.

32. Web orri publiko bat sortu dut lagun batzuekin lankidetzan. Jarri al dezaket nire lagunen argazkia web orrian, bere lana eskertzeko? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Ez, inola ere ez

Bai, bere izena adierazten ez badut

Horretarako baimena eman badidate bakarrik.

33. Aurrean nituen hiru lagunen argazki bat egin dut kalean, haien janzkera bitxia iruditu zaidalako. Orain ikusten dut argazkigiak nire web orri publikoan joera urbanoei buruz dudan bloga ilustratzeko balio didala. Egin dezaket? [Aukeratu erantzun zuzena.]

Bai, espazio publiko batean egin dudalako argazkia, eta, beraz, ez duelako pertsona horien irudi-eskubidea urratzen.

Ez, argazkian atera diren pertsonen baimena beharko luke.

Bai, aipu-eskubideak babesten nauelako.

Bai, argazkia nik egin dudalako